

Vystřelovací L-200 Morava

Osobité tvary letounu L-200 Morava přitahují zraky příznivců letectví už bezmála třicet let: první prototyp byl zalétán v létě roku 1957 a některé stroje létají dodnes. Celkem bylo vyrobeno 367 kusů, z nichž převážná většina byla exportována prakticky do všech světadílů. U nás létaly Moravy v Čs. aeroliniích, ve vojenském letectvu, jako služební letouny v národních podnicích a ve Svazarmu. Podrobný popis a výkres tohoto letounu najdete v Modeláři 8/1985.

Malou vystřelovací polomaketu L-200 zhotovíte z odřezků lehčí, ale pevné balsy tl. 2 a 1 mm. Prototyp modelu byl lepen Kanagomem, lze však samozřejmě užít i jiného acetonového nebo disperzního lepidla.

K STAVBĚ (výkres je ve skutečné velikosti, neoznačené míry jsou v milimetrech):

Odřezky balsy patřičných rozměrů ještě před vyřezáním dílů vybrousíme do hladka, lehce nalakujeme zředěným čirým zaponovým nebo vrchním lesklým nitrolakem a po vyschnutí znovu lehce přebrousíme. Obrýsy jednotlivých dílů překopírujeme na kreslicí papír, vystřihneme, poskládáme je na balsu příslušné tloušťky tak, aby její spotřeba byla

co nejmenší, a obkreslíme. Musíme přitom pochopitelně dodržet směr vláken dřeva udaný na výkrese.

Trup 1 vyřízneme z balsy tl. 2. Řezné plochy obrousíme do hladka jemným brusným papírem. Do předku trupu zleva zadlabeme jako zátěž hlavičku od obyčejného napínáčku 2. Nakonec přilepíme z obou stran vyztužení 3 předku trupu z balsy tl. 1.

Stavbu křídla 4 z balsy tl. 2 začneme přifížitím jeho koncových hran, které musejí být dokonale rovnoběžné. Pak vyřízneme celý půdorys a brusným papírem obrousíme horní stranu křídla do profilu. Shora lehce nařizneme obrýsy „křídélek“, jejichž přiléháním můžeme později korigovat let modelu. Zespuďu přilakujeme na střed křídla pásek tenkého bílého potahového papíru, pak křídlo podle středové čáry shora nařizneme nožem, nalomíme do vzepětí a zalepíme.

Motorové gondoly 5 vyřízneme z balsy tl. 2, nádrže pohonných hmot 6 na koncích křídla jsou z balsy tl. 1. Ocasní plochy jsou rovněž z balsy tl. 1; obě SOP 7 přilepíme k VOP 8 na „přípravku“ — krabičce Domácnostních zápalek, jejíž šířka odpovídá rozteči SOP. Model povrchové upravíme ještě před

sestavením, je to jednodušší. Na prototypu modelu byly ozdobné pruhy a okna vybarveny zředěnými temperovými barvami malým štětcem. Okna kabiny vybarvíme modře, přední část trupu před kabinou černě a ozdobné pruhy a linky červeně. Po dokonalem zaschnutí barvy nalakujeme všechny díly opět řdkým čirým nitrolakem.

Sestavení modelu klade určité nároky na přesnost. Na křídle vyznačíme polohu motorových gondol, které na ně od konců nasuneme a zalepíme tak, aby byly svíslé (tedy rovnoběžné s trupem a SOP). Nádrže nalepíme kolmo na konce křídla. Pak přilepíme postupně k trupu křídlo a sestavené ocasní plochy. Během schnutí lepidla kontrolujeme vzájemnou polohu všech dílů! Zbývá přilepit hřbetní díl trupu 9 z balsy tl. 1. Háček 10 pro vystřelování zhotovíme ze špendlíku s ušitým hlavičkou, který vetkneme a důkladně zalepíme do trupu.

Případné nedostatky v klouzavém letu odstraníme dovažováním špendlíky, které zapichujeme do trupu. Pokud je model rovný, měl by se sám mírně stáčet doleva. Model vystřelujeme smyčkou gumy o průřezu 1 x 2 až 1 x 4 a délce asi 200 proti větru, skloněný doprava. Na vrcholu stoupání by měl přejít púlpřemetem a púlvýkřutem do klouzavého letu v širokých levých kruzích. Teprve jestliže model sám létat nechce, přistoupíme k nakrucování nosných ploch a SOP. Dobře zalétaný model dosahuje časů kolem 15 s, přičemž skýtá poměrně realistický pohled na siluetu letící Moravy.

Zdeněk Válek

